



## גליון 332

## פרשת בהעלותך - הנחמה שבהדלקת המנורה

הרב ח' ישעיהו הדרי זצ"ל - מתוך 'שמועות ראי"ה' (בהכנה לדפוס)

"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות"<sup>1</sup> – לאחר פרשת המנורה והכשרת הלויים לעבודתם, באה פרשת הקרבת הפסח ופסח שני, ובסופה של פרשתנו, ותדבר מרים ואהרן במשה"<sup>2</sup>

במצוות הדלקת הנרות במנורה, שבאה אחרי חנוכת הנשיאים, דרשו בתנחומא והובאו הדברים ברש"י<sup>3</sup>, שחלשה דעתו של אהרן והובטח לו "שלך גדול משלהם - שאתה מדליק ומיטיב את הנרות". מפורסמת היא ההדגשה כי הגדולה היתירה שזכה בה אהרן היא שהקרבות אכן נתבטלו עם חורבן המקדש, ואילו עניין המנורה, שהיא 'תורה אור' לא בטלה, [וזו היא מהות הנחמה]

אולם יש כאן העמקה נוספת, הנשיא – הרי הוא בא-כוחו, נציגו של השבט, והקרבתו היא בשם השבט, הוא המושך במקלו מים מן הבאר "איש לשבטו" כך בצרכים הגשמיים ובוודאי אף בצרכים הרוחניים. אכן, ההתייחסות לצד ה"שבטי" שבקרבת חנוכת המזבח היא שעשתה את השיתוף בין הנשיאים לבלתי אפשרי.

מכאן הדגש על אופיים המיוחד של קרבות הנשיאים – ההקרבה של כל נשיא ונשיא בפני עצמו, ביום בפני עצמו, ומכאן אף הסיפור המפורט על כך בתורה. לעומת זאת, הדלקת המנורה<sup>4</sup> והטבת הנרות אכן מתייחסות לבני לוי במיוחד, ומבחינה הרי הן כעבודת השבט, כקרבת פרטי של נשיא שבט לוי. אולם מאידך הרי ברור שהעלאת האור במנורה היא מצוות הציבור, היא המעידה על השכינה השורה בישראל, ומצד זה הרי עבודת נשיא הלויים, היא עבודה לשם הכלל.

**בפעולה מורכבת זו, של עבודה בשם השבט הפרטי ולשם הכלל הישראלי כולו, ניחמו את אהרן: - 'שלך גדול משלהם'!**

**ובשולי השמועה:** ...אף באדם הראשון עצמו מצוי ההרכב המופלא, מצד אחד הרי הוא אישיות פרטית, ומאידך – כאביה של האנושות – הוא הדמות הכללית ביותר, הניסיון לתקן פגמיה של דמות זו והיחס לניסיון זה, מסביר את הזיקה לחידוש הדין של פסח שני, שכאמור הוא בלול מצדדי הפרט והכלל. ועיין שם.

<sup>1</sup> ספר במדבר פרק ח, א

<sup>2</sup> ספר במדבר פרק יב, א

<sup>3</sup> שם, פרק ח, א

<sup>4</sup> במנורה נשתלבו שתי הבחינות, קרבן יחיד וקרבן ציבור, ומשום כך אי אפשר היה לה למנורה להיעשות בידי אדם. הצירוף הזה שהוא פאראדוקסלי, אפשרי רק בידי הקב"ה. והוא הדין בהתחדשות הלבנה...כיוצא בדברים – מחצית השקל..וכן הוא בדין קרבן הפסח. ועוד שם דוגמאות מגוונות למכביר